

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	UNIVERSITATEA TEHNICĂ DIN CLUJ-NAPOCA, CENTRUL UNIVERSITAR NORD BAIA MARE
1.2 Facultatea	LITERE
1.3 Departamentul	ȘTIINȚE SOCIO-UMANE, TEOLOGIE, ARTE
1.4 Domeniul de studii	ARTE VIZUALE
1.5 Ciclul de studii	LICENȚĂ
1.6 Programul de studii / Calificarea	ARTE PLASTICE – PICTURĂ
1.7 Forma de învățământ	IF – învățământ cu frecvență

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	SEMIOTICA			Codul disciplinei	APP 55.00
2.2 Titularul de curs	Lector univ. dr. Ana-Daniela FARCAȘ (Ana.FARCAS@ssuta.utcluj.ro)				
2.3 Titularul activităților de seminar / laborator / proiect / practică	Lector univ. dr. Mihaela-Florina TĂNASE (Mihaela.TANASE@ssuta.utcluj.ro)				
2.4 Anul de studiu	III	2.5 Semestrul	2	2.6 Tipul de evaluare	E
2.7 Regimul disciplinei	Categoría formativă				DS
	Opționalitate				DOB

3. Timpul total estimat

3.1 Număr de ore pe săptămână	3	din care:	3.2 Curs	2	3.3 Seminar	1	3.3 Laborator	-	3.3 Proiect	-	3.3 Practică	-
3.4 Număr de ore pe semestru	42	din care:	3.5 Curs	28	3.6 Seminar	14	3.6 Laborator	-	3.6 Proiect	-	3.3 Practică	-
3.7 Distribuția fondului de timp (ore pe semestru) pentru studiu individual și evaluare:												
(a) Evaluare												2
(b) Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe												4
(c) Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platforme electronice de specialitate și pe teren												
(d) Pregătire seminarii / laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri												2
(e) Tutoriat												
3.8 Total ore studiu individual și evaluare (suma (3.7(a))...3.7(f))								8				
3.9 Total ore pe semestru (3.4+3.8)								50				
3.10 Numărul de credite								2				

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	• Nu sunt
4.2 de competențe	• Nu sunt

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	• Sală dotată cu tehnică de calcul, proiector, ecran, sistem de sunet, internet pentru ore online.
--------------------------------	--

5.2. de desfășurare a seminarului / laboratorului / proiectului	• Sală dotată cu tehnică de calcul, proiector, ecran, sistem de sunet, internet pentru ore online.
---	--

6. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale	• Elaborează cadrul de cercetare artistică • Studiază obiecte de artă
Competențe transversale	• Gândește critic • Dă dovadă de dorință de învățare

7. Rezultatele așteptate ale învățării

Cunoștințe	Abilități	Responsabilitate și autonomie
C1. Studentul/absolventul identifică și recunoaște influențele de natură artistică, de design, estetică sau filosofică. - prin analiza semnelor, studentul examinează modul în care un text vizual/imagie sau un obiect cultural codifică sensul, raportând elementele formale la curente filosofice și recunoscând codurile culturale specifice fiecărui spațiu și epoci istorice	A1. Studentul/absolventul creează și interpretează operele artistice și de design, selectându-le în funcție de specializare. -acest demers are loc prin analiza formei și conținutului operelor artistice și de design (descompunerea în semne, simboluri, iconi; observarea stilului și corelarea lui cu mișcări artistice pe parcursul istoriei artei sau cu concepte filosofice specifice unei perioade; urmărirea limbajului vizual pentru a vedea cum elemente simple alcătuiesc un mesaj complex)	R1. Studentul/absolventul încadrează activitatea sa într-o anumită tendință care poate fi de natură artistică, de design, estetică sau filosofică. -prin aplicarea teoriei învățate la curs, dar și cu ajutorul dicționarilor de simboluri și mitologii moderne, studentul face analiza propriilor lucrări, urmărind încadrarea acestora în tendințe artistice, estetice, de design sau filosofice, compunând cu ajutorul unităților de semnificație minime, înțelesuri noi
C2. Studentul/absolventul definește activitatea artistică și/sau de design - teorii, principii și tehnici din domeniul Arte vizuale. -studentul înțelege că activitatea artistică și de design se constituie ca un sistem de semne ce comunică un înțeles; opera artistică e privită ca un text vizual ce trebuie citit și interpretat, elementele acestuia transmițând mesaje prin coduri culturale și vizuale;	A2.1. Studentul/absolventul selectează conceptele definitorii creației sale artistice și/sau de design pentru adaptarea creației în contexte diferite; -studentul utilizează teoriile fundamentale din semiotică, principiile aplicate în artă și design, dar și tehnicile de lucru pentru a identifica denotația, conotațiile, miturile din creația artistică și a le aplica în lucrările proprii sau în analizele altor lucrări;	R2.3. Studentul/absolventul analizează evoluția tendințelor artistice și de design, se consultă cu experți din domeniu, participă la evenimente; -analizând comparativ diferitele elemente constitutive ale imaginilor și textelor vizuale (semne, forme, semnificații, culori, ideologii, teorii/tendințe), studentul își dezvoltă capacitatea de analiză critică și sintetizează artistică;

C3. Studentul/absolventul definește și descrie viziunea artistică și de design, abordările artistice, de design și de proiectare. - pentru a-și defini viziunea și abordările artistice la semiotică, studentul trebuie să analizeze modul în care semnele, simbolurile și mesajele vizuale transmit sens, corelând teoria semnelor cu propria practică creativă, explicând cum alege formele, culorile, materialele sau conceptele pentru a genera o anumită reacție sau înțeles asupra privitorului;	A3.1. Studentul/absolventul justifică propria abordare artistică și de design; -studentul trebuie să lege elementele vizuale sau de design de concepte teoretice clare, arătând cum fiecare formă, culoare sau semn transmite un mesaj precis publicului, folosind în justificarea sa termenii specifici semioticii;	R3.1. Studentul/absolventul analizează activitatea anterioară și experiența universală și proprie, identificând componentele semnăturii creative; -această analiză a activității anterioare se va face pe baza decodificării propriilor texte vizuale și alegeri culturale, comparând semnele folosite de alții cu propriile metode de exprimare, astfel descoperind elementele unice care compun propriul stil sau semnătură creativă;
---	---	--

C4. Studentul/absolventul definește și explică mediile și cadrele de referință privind aspectele artistice și de design. -studentul trebuie să analizeze suportul material (mediul) și contextul cultural sau teoretic prin care un semn vizual sau o operă transmite înțeles;	A4.1. Studentul/absolventul stabilește cadrul creației operei artistice și/sau produsului de design; -prin definirea semnelor centrale, a contextului cultural și a codurilor de semnificație, analizând cum va comunica lucrarea un mesaj vizual sau conceptual, prin raportul dintre semnificant (forma semnului) și semnificat (înțeles); A4.2. Studentul/absolventul propune cadrul de cercetare artistică și de design - elaborează un cadru de investigare a aspectelor artistice și de design. -prin definirea unei teme vizuale clare, specificând aplicarea modelului semiotic (de ex. Saussure, Peirce sau Barthes) pentru analiza semnelor sau simbolurilor și stabilind metodologia practică de creație;	R4.1. Studentul/absolventul elaborează și organizează activitatea artistică și de design; -aplicând teoria semnelor la lucrări practice cum ar fi elaborarea de afișe, crochiuri, pictură sau desen pe diferite medii, fotografie etc. R4.2. Studentul/absolventul urmărește progresele în domeniu; -participând la expoziții, vernisaje, prezentări, parcurgând albume de artă modernă, iar pentru urmărirea propriului progres, elaborarea unui jurnal de lucru sau a unui portofoliu; R4.3. Studentul/absolventul integrează tendințele curente în practica proprie, monitorizând evoluțiile artistice, de design și culturale relevante și se adaptează în mod responsabil la cerințele domeniului. -ca rezultat al învățării, studentul leagă teoriile semnelor și ale comunicării de fenomenele culturale sau vizuale/artistice actuale, analizând limbajele mediatice, noile media sau discursurile artistice contemporane;
---	--	---

C10. Recunoasterea operelor de artă, sub aspectul apartenenței la un stil, perioadă sau autor; -analizând opera de artă ca pe un text vizual, studentul urmărește semnele și codurile culturale care indică stilul, epoca sau autorul, decodând astfel, limbajul vizual;	A10.1 Analiza, examinarea și raportarea la cultura domeniului. -studentul trebuie să identifice codurile și practicile specifice mediului artistic și să le descompună în elemente de semnificație, specificând cum acestea construiesc identitatea domeniului A10.2 Gestionarea informației și formarea deprinderilor de comunicare vizuală, artistico-plastice. -transpunând teoria învățată la curs în practică la orele de seminar, prin decodarea semnelor și analiza mesajelor iconice, cromatice și simbolice;	R10. Identificarea și valorificarea eficientă a resurselor și a tehnicilor de învățare pentru propria dezvoltare. -prin aplicarea semnelor și sensurilor în propria creație, folosindu-se de analiza vizuală și textuală pentru a înțelege mesajele transmise pe care le aplică ulterior în lucrările personale.
---	---	---

8. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

8.1 Obiectivul general al disciplinei	Dezvoltarea gândirii semiotice, înțelegerea statutului semioticii ca știință supraordonată și exploatarea principiilor sale în cunoașterea și stăpânirea limbajelor.
8.2 Obiectivele specifice	Formarea și perfecționarea competențelor de analiză semiotică; orientarea studenților în integrarea interdisciplinară a cunoștințelor. Formarea abilităților de a valorifica aceste cunoștințe. Studenții trebuie: - Să cunoască terminologia utilizată în Semiotică; - Să demonstreze capacitatea de utilizare adecvată a noțiunilor din Semiotica aplicată; - Să înțeleagă importanța studiilor de caz în înțelegerea semnificațiilor; - Să demonstreze capacitatea de analiză și interpretare a unor situații cu semnificație culturală; - Să își însușească abilități de raționare, analiză și evaluare a unor situații din punct de vedere cultural; - Să adopte o strategie generală de evaluare pe baza argumentelor pro și contra; - Să dezvolte deprinderi de utilizare corectă a instrumentelor gândirii umanist-științifice în viața de zi cu zi: puterea de discernământ, luarea deciziei, susținerea unui punct de vedere ș.a.; - Să demonstreze abilități de identificare și evaluare a unor fapte, procese, produse din perspectivă semiotică; - Să identifice și să aleagă metodele optime de cercetare semiotică a fenomenelor culturale; - Să demonstreze preocupare pentru perfecționarea profesională prin antrenarea abilităților de gândire critică; - Să demonstreze implicarea în activități științifice, cum ar fi elaborarea unor articole și studii de specialitate, teme de seminar; - Să participe la proiecte având caracter științific. compatibile cu

9. Conținuturi

9.1 Curs	Nr. ore	Metode de predare	Observații
Curs introductiv. Repere privind studiul disciplinei (obiective, conținuturi, bibliografie, cerințe)	2	• Prelegere, discuții, dezbateri, expuneri	
Ce este semiotica? (obiect de studiu, istoric, direcții de cercetare)	4		
Ce este semnul? (perspectiva europeană: F. de Saussure, L. Hjelmslev, R. Barthes, U. Eco; perspectiva americană: Ch. Peirce)	10		
Semiotici regionale: semiotica semnului iconic (semiotica publicității; semiotica artei, proxemica etc.)	10		
Semiotica și societatea	2		
Total ore:	28		
Bibliografie: 1. Barthes, Roland, <i>Mitologii</i>, Traducere, prefață și note de Maria Carpov, Institutul European, 1997 2. Bedlow, Theodor, „Descifrare și interpretare în parcursurile privirii”, în: Solomon Marcus (ed.), <i>Semiotică matematică a artelor vizuale</i>, Ed. șt și encicl., București, 1982 3. Bouteaud, Jean-Jaques, <i>Comunicare, semiotică și semne publicitare. Teorii, modele și aplicații</i>, Prefață de Yves Jeanneret. Traducere de Diana Bratu și Mihaela Bonescu. Ediție îngrijită de Valentina Pricopie, Editura Tritonic, București, 2004 4. Caune, Jean, <i>Cultură și comunicare. Convergențe teoretice și locuri de mediere</i>, Traducere de Mădălina Bălășescu, București, Cartea Românească, 2000 5. Cucoș, Constantin, „Prospectări semiotice ale picturalului”, în <i>Filosofia și problematica vremii contemporane</i>, nr. special din Analele Universității „Al. I. Cuza” și Anuarul Centrului de Științe Sociale, Iași, 1986, pp. 288-293. 6. Copley, Paul și Litza Jansz, <i>Câte ceva despre semiotică</i>, Editura Curtea Veche, 2004 7. Eco, Umberto, <i>O teorie a semioticii</i>, Traducere din engleză de Cezar Radu și Costin Popescu, Editura Meridiane, 2003 8. Eco, Umberto, <i>Tratat de semiotică generală</i>, Traducere de Anca Giurescu și Cezar Radu, Postfață și note de Cezar Radu, EȘE, București, 1982 9. Greimas, A.J., <i>Despre sens. Eseuri semiotice</i>, București, Editura Univers, 1974 10. Klinkenberg, Jean-Marie, <i>Inițiere în semiotică</i>, Editura Institutul European, Iași, 2004 11. Peirce, Charles S., <i>Semnificație și acțiune</i>, Prefață : Andrei Marga, Editura Humanitas, București, 1990 12. Rovența-Frumușani, Daniela, <i>Semiotică, Societate, Cultură</i>, Iași, Institutul European, 1999 13. Rovența-Frumușani, Daniela, <i>Introducere în semiotică</i>, București, Editura Universității, 1991 14. Saussure, Ferdinand de, <i>Curs de lingvistică generală</i>, Publicat de Charles Bally și Albert Sechehaye, în colaborare cu Albert Riedlinger, Ediție critică de Tullio De Mauro, Traducere și cuvânt înainte de Irina Izverna Tarabac, Iași, Polirom, 1998 15. Sebeok, Thomas A., <i>Semnele: o introducere în semiotică</i>, Traducere din engleză după ediția a II-a definitivă, de Sorin Mărculescu, Editura Humanitas, București, 2002			

9.2 Seminar / laborator / proiect / practică	Nr. ore	Metode de predare	Observații
Semnele în societate: exerciții de identificare empirică	3	• Exercițiul, dialogul, dezbateri, analiza, studiul de caz, expunerea	
Semnele iconice: exerciții de analiză semiotică a imaginii	3		
Publicitatea din perspectivă semiotică: exerciții de analiză semiotică a publicității	2		
Semiotici regionale	2		
Semiotica imaginii vizuale	4		
Total ore:	14		
Bibliografie:			

9.2 Seminar / laborator / proiect / practică	Nr. ore	Metode de predare	Observații
Vezi bibliografia cursului.			

10. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatorilor reprezentativi din domeniul aferent programului

Identificarea nevoilor și așteptărilor angajatorilor din domeniu și coordonarea cu alte programe similare din cadrul altor instituții de învățământ superior.

11. Evaluare

Tip activitate	11.1 Criterii de evaluare	11.2 Metode de evaluare (și forma evaluare: continuă/sumativă)	11.3 Pondere din nota finală
11.4 Curs	- cunoașterea terminologiei utilizate în Semiotică; - capacitatea de utilizare adecvată a noțiunilor din Semiotică; - capacitatea de a construi tipurile de argumente pro și contra în analiza semiotică.	Examen scris/grilă	70%
11.5 Seminar / Laborator /Proiect / Practică	- capacitatea de a utiliza corect metodele, modelele și testele de gândire critică parcurse; - activitatea de parcurs; participare activă, frecvența și gradul de participare efectivă.	Studiu de caz, pregătire și susținere de referate/prezentări, aplicații, evidența	30%
11.6 Standard minim de performanță - cunoașterea în linii mari a contextului în care Semiotica are importanță ca disciplină științifică; - identificarea structurii argumentative a prezentării unei judecăți de valoare în analiza semiotică; - prezentarea unui fapt cultural de complexitate medie, folosind conceptele/metodele semioticii.			

	Titulari	Titlu Prenume NUME	Semnătura
Data completării: 20 iulie 2026	Curs	Lector univ. dr. Ana-Daniela FARCAȘ	
	Aplicații	Lector univ. dr. Mihaela-Florina TĂNASE	

Avizul Directorului departamentului care coordonează disciplina, doar dacă acesta diferă de departamentul organizator al programului de studii

Director Departament
grad didactic, titlu Prenume NUME

Data avizării în Consiliul Departamentului SSUTA
22 iulie 2026

Director Departament SSUTA,
Conf.dr.ing. Adrian Vasile CHIRA

Data aprobării în Consiliul Facultății de Litere
24 iulie 2026

Decan,
Conf.dr. Anamaria FĂLĂUȘ